

31.10.1922 - Sokol

Radworska jednotka Sokola so založi	Gründung des Sportvereins „Einheit Sokol“
31. oktobra 1922 založichu „Jednotu Sokol“ w Radworju. Bě to rozsudny podawk za sokołske hibanje, přetož cyrkwinska wyšnosť njepodpěraše Sokol jeho zwjazanosće z „błudnowěriwcom“, Janom Husom dla, ale protegowaše založenje katolskich sportowych jednotow „Worjoła“. Hač na Kulow, hdžež so to nachwilnje poradži, rozsudžichu wšak so młodži katolscy Serbja, podpěrani wot někotrych svojich měšnikow, za jednotnu serbsku sokołsku organizaciju. W Radworju bě 25 do 30 založerskich sobustawow, pozdžišo něhdže 50. Wučer Michał Nawka pohnuwaše hólcow po wuchodženju šule za sokołske sportowanje. Starostaj běštaj Mikołaj Bjarš z Radworja, wot 1928 dwórnišćowy korčmar, a Michał Rječka swojeje wušiknosće jako braška a organizator dla. Jeju zastupjer běJurij Šenk z Bronja. Jako pokładnikaj skutkowaštaj pjekarski Pawoł Bělk a 1924 čeladnik Jurij Žur. Nazwučowar bě JanHandrik z Bronja. Přeni zapisowar bě wučer Pawoł Pjetaš, kiž 1924 „Jednotu Sokol w Chróścicach“ založi. Přenje zwučowanje Radworskeje Sokołskeje jednotki bě 09.11.1922 w korčmje „Erbgericht“ - kiž je džensa hosćenc „Meja“. Založenje sportoweje jednotki „Sokola“ je spočatk organizowaneho ludoweho sporta w Radworju. Džensniša sportowa jednotka SV1922 widži so jako naslědnica a džědžicelka sokołskeho sportoweho hibanja a ma tohodla lětoličbu založenja Sokołske jednotki w Radworju we svojim mjenje.	Am 31. Oktober 1922 wurde in Radibor der Sportverein „Einheit Sokol“ gegründet. Dies war ein entscheidender Schritt im Rahmen der „Sokol“-Bewegung, die sich in den slawischen Ländern etabliert hatte und nun auch bei den Sorben Fuß fasste. Die katholische kirchliche Obrigkeit versuchte eine Gegenbewegung unter dem Namen „Worjow“ (Adler) zu initiieren, wegen einer gewissen geistigen Nähe des Sokol zu Jan Hus und nicht-katholischen Kreisen. Doch bis auf Wittichenau gelang dies nicht. Den Sorben, auch mit Unterstützung der jüngeren katholischen Priester, gelang es nach und nach eine einheitliche sorbische Sportbewegung - eben den Sokol zu etablieren. In Radibor gab es 25 bis 30 Gründungsmitglieder. Später hatte der Verein um die 50 Mitglieder. So begeisterte z.B. der Lehrer Michael Nawka die jungen Burschen nach dem Verlassen der Schule für die sportliche Betätigung im Rahmen des Sokol. Der erste Vorsitzende des Vereins war Nikolaus Bjarsch aus Radibor und von 1928 an der damalige Bahnhofsgastwirt Michael Retschke. Er war ein sehr agiler und geschickter Organisator und ist noch heute als der Radiborer Hochzeitsbitter bekannt. Stellvertreter war Georg Schenk aus Brohna. Als Kassierer fungierten der Bäcker Paul Bilk und 1924 der Knecht Georg Sauer. Übungsleiter war Johann Handrik aus Brohna und der erste Schreiber war der Lahrer Paul Petasch, der auch 1924 die Sokol-Gruppe in Crostwitz gründete. Die erste Übungsstunde war bereits am 09.11.1922 in der Gaststätte „Erbgericht“, die heute den Namen „Meja“ trägt. Die Gründung der Sparteinheit „Sokol“ ist der Beginn des organisierten Sports in Radibor. Der heutige Sportverein „SV 1922 e.V.“ sieht sich als Nachfolger und Erbe der damaligen Sokol-Sportbewegung und trägt aus diesem Grunde die Jahreszahl 1922 in seiner Benennung! Unten die Gründungsurkunde des Sportvereins aus dem Jahre 1922. Sie ist u.a. zu findenim sehr informativen Buch von Joachim Busch, in der er die 100-jährige Geschichte des Sports in Radibor von 1922 bis 2022 sehr anschaulich dokumentiert hat.

Serbski Sokol, Serb je strožby.

Imetlo z nočow jemu sapa
jeho njezalepja hrozby

Susod zty jeh njezalepja.

31. X. Wutoru 31. X. 1922 (zeidzachu so hólcy z jednosu, Radnorja a wokolungac^{stet} a založer, Sokolaka tomarski. Wólby mějachu sánly ^{w herbstej grynke} mnohik: Miltariš Tjaroš z Radnorja jako starosta, Jurij Šenk z Tronja jako městowstarosta, mje Panol Petas jako zapisowar a Panol Bělk (pjet. pomocnik wola Reček) jako pokladnik.

Dale so wučini: Šač na dalše wobzamknje so zastupny přimoik na 20 hr. a měsacny přimoik na 10 hr.

Koždě zmučowanje so mozejewi w Serb. Now.

Wustawki so přichodnje zhromadźiznu dale wučetaja a porjedža. Tronja zhrom. so 3 12^{skóniči}.

Jako 1. založeniski snjedženj a najimomacy wječor so postaji dženid. k. jan. 1923. Tronje zmučowanje budže džen 9. now. wječor w 8 hodj.

2. XI. Tronje zmučowanje cyłe derje wobběža. Zlubosću a mulkehr zahima probacha něč na rozestawjenja bratra Měkana z Budyšina. Dale běštaj přiklura, katry z města bratraj Lebza a Čista. Spylachmy jene (přerěnje) proste zmučowanje a potom něšto na bratřach.

Na sčchowacechu předženju so wučini, zo starosta na hlownu zhromadźiznu, 12. now, do města dže a nam potom rozprawu da.

From:

<http://82.165.187.122/> - Radibor - Chronik

Permanent link:

http://82.165.187.122/doku.php?id=1922_sokol&rev=1663580092

Last update: 2022/09/19 09:34

